

Mokinių, tėvėlių ir mokytojų apklausos rezultatai apie STEAM ir įtraukujį ugdymą mūsų mokykloje

Šiais mokslo metais mokykloje vykdomas tarptautinis Erasmus+ projektas „STEAM ir įtraukusis ugdymas“. Tik prasidėjus projekto veikloms (2023 m. lapkričio mėnesį) buvo atlikta mokinių, tėvėlių ir mokytojų apklausa apie STEAM ir įtraukiojo ugdymą mūsų mokykloje.

Apklausoje sudalyvavo 56 5-8 klasių mokiniai.

Dauguma mokinių (96 %) teigia, kad jie žino, kas yra STEAM. 37 % atsakiusiųjų domisi STEAM dalykais, tačiau daugiau negu pusė mokinių (63 %) teigia, kad nesidomi arba neturi nuomonės šiuo klausimu. 23 mokiniai (41%) mano, kad STEAM mokymas skatina domėtis mokslo, technologijų, inžinerijos, meno ir matematikos sritimis, nors daugiau negu pusė mokinių (59%) nesutinka su šiuo teiginiu arba neturi nuomonės. Atsakydami į klausimą apie būdus STEAM veikloms įgyvendinti mokiniai paminėjo integruotas pamokas, projektus, atliekamus bandymus, filmukus, veiklas poromis ir grupėmis, pamokas kitose erdvėse. Keliolika mokinių teigė, kad norėtų daugiau integruotų pamokų, pamokų lauke, IT naudojimo, užduočių grupėse.

Atsakydami į klausimą, ar mokymo metodai įvairiose pamokose jiems padeda suprasti mokomąją medžiagą, 29 % mokinių atsakė, kad padeda, pusė mokinių (52 %) atsakė kad ne visada, o daliai mokinių (14 %) nesiseka suprasti. 30 % mokinių jaučiasi suprasti ir įtraukti į mokyklos bendruomenę, 51 % mokinių – iš dalies. Dauguma mokinių pažymi, kad juos supranta mokytojai, visi bendrauja, bendradarbiauja dalyvauja renginiuose, tačiau 17 % mokinių taip nesijaučia ir teigia, kad jų nesupranta, jie domisi kitais dalykais. Kai pamokoje kai kuriems mokiniams padeda pagalbos mokytojui specialistai, pusė mokinių teigia, kad mokytojo padėjėja neįtakoja jų mokymosi, o 42 % mokinių sako, kad jiems tada lengviau mokytis klasėje. Mokiniai neišskiria kitokių savo požiūriu, išvaizda, elgesiu mokinių. Kai kurie mokiniai atsakė, kad su jais įdomu, jie yra geri, jie jiems padeda, netrukdo.

Apklausoje sudalyvavo 14 1-8 klasėse dirbančių mokytojų.

Visi atsakiusieji mokytojai žino, kas yra STEAM ir 92 % mokytojų įsitraukia arba įsitraukia iš dalies į STEAM ugdymą. Visi mokytojai teigia, kad STEAM mokymas įtakoja arba įtakoja iš dalies mokinių susidomėjimą mokslo, technologijų, inžinerijos, meno ir matematikos sritimis. Mokytojai veda integruotas pamokas, vykdo bandymus, vykdo užsiėmimus mokyklos kieme, parke, taiko projektinį metodą, problemų sprendimo, tyrinėjimo metodus, organizuoja išvykas į muziejus, biblioteką, STEAM centrus, organizuoja veiklas gamtamoksliniam ugdymui sukurtoje erdvėje, aktualizuoja mokomosios medžiagos turinį. STEAM elementus mokytojai integruoja į ugdymo turinį numatydami projektines veiklas, pamokų temas, atsižvelgdami į mokinių amžių, mokymosi ypatumus, planuodami praktinius darbus STEAM centruose. Mokytojų lūkesčiai STEAM kompetencijų ugdymo programai: „kai visa progimnazija bus vienoje mokykloje, išsprendę patalpų, laboratorijų problema; ugdymo turinio integracija, susidomėjimas mokslo, technologijų dalykais, ugdomas kritinis mąstymas, gebėjimas spręsti problemas, ugdomas kūrybiškumas; atnaujinti mokymosi erdves įvairiomis STEAM priemonėmis; galimybės STEAM kompetencijų ugdymui, įsigysime vis daugiau tam reikalingų priemonių; mokiniai galėtų turėti galimybę rinktis iš skirtingų projektų, naudoti įvairius mokymosi įrankius (programėles, internetines platformas). Juos taip pat galėtų sudominti integruotos įvairių dalykų pamokos, ilgalaikės integruotos pamokos.“

Savo gebėjimus pritaikyti mokymo metodus skirtingiems mokinių poreikiams daugiau negu pusė mokytojų (57 %) vertina puikiai ir gerai, vidutiniškai – 28 %, o 14 % mokytojų nesiseka jų pritaikyti skirtingiems mokiniams. 14 % mokytojų teigia, kad jie gauna pakankamai mokymosi priemonių ir pagalbos, siekiant efektyviai dirbti su įvairiais mokiniais, tačiau pusė mokytojų sako, kad iš dalies pakankamai, o 36 % mokytojų teigia, kad tokios pagalbos negauna. Apie iššūkius ir kliūtis, su kuriais susiduria, taikydami įtraukujį ugdymą, mokytojai sako: „sudėtinga suteikti pagalbą, pamatyti ir padėti kiekvienam mokiniui, trūksta specializuotų mokymosi priemonių mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, reikalauja labai daug pasiruošimo, trūksta žinių ir įgūdžių, mokytojų padėjėjų trūkumas, ne visi mokiniai noriai įsitraukia, dalį pamokos laiko reikia skirti destruktivaus elgesio problemų sprendimui, didelės klasės, skirtingų gebėjimų vaikai, programos sudėtingos (kai kurios temos tikrai ne pagal amžių), labai skirtingi mokinių poreikiai, nors teorija lyg ir aiški, praktikoje ją taikyti sekasi ne visada. Mokytojai pateikė konkrečių pavyzdžių, kai įtraukusis ugdymas turėjo teigiamą poveikį mokinių mokymosi procesui: „klasėje įvairūs

mokiniai mokosi vieni iš kitų bendrauti, bendradarbiauti, atjautos, pagalbos, empatijos; specialiųjų poreikių turintys mokiniai pamažu integruojasi, o visi kiti mokiniai ugdomi toleranciją ir supratimą, bei pagarbą kitokiems žmonėms; mokytojos padėjėja galėjo visą dėmesį skirti dviem septintokams, todėl stebima šių ugdytinių mokymosi pažanga; mokinys pradėdamas nuo lengvesnių užduočių kaskart vis atlieka sudėtingesnes; bendraudamas su kitais vaikais, mokinys, turintis spec. poreikių, mato, stebi kitus, lengviau socializuojasi, yra labiau motyvuotas, nejaučia atskirties; kai kurie vaikai labai gerai moka pasinaudoti mokomąja medžiaga ir pasiekia gerų rezultatų; mokiniai natūraliai priima kitokius nei jie, jei reikia, imasi globoti ar padėti tam tikrais atvejais, jei specialiųjų ugdymosi poreikių turintys draugai būna šalia nuo pat jauno amžiaus“.

Apklausoje sudalyvavo 118 1-8 klasių mokinių tėvelių.

Apklaustos rezultatų diagramoje matyti, kad 48 % tėvų teigia, kad žino, kas yra STEAM, lygiai tiek pat tėvų (48 %) apie STEAM žino tik šiek tiek, o 18 % - nežino kas tai yra. Dauguma tėvų (70 %) mano, kad STEAM mokymas turi didelės įtakos ar šiek tiek įtakos vaiko mokymosi motyvacijai ir mokinių pasiekimams. 6 % teigia, STEAM ugdymas jokios įtakos mokymuisi neturi, o 22 % sako, kad apie tai nieko nežino. Daugiau negu pusė tėvų (69 %) teigiamai vertina pastangas integruoti STEAM elementus į ugdymo planą, o 28 % tėvų neturi nuomonės šiuo klausimu. Didžioji dauguma tėvų neturi jokių pasiūlymų kaip tobulinti STEAM mokymą mokykloje. Džiugu, kad keletas tėvų pateikė pasiūlymus:

- Daugiau atkreipti dėmesį į labai gerai besimokančius mokinius, skatinti juos, motyvuoti. dabar stebima tendencija į prastai besimokančius, o gerai besimokantys lieka sau... nuošalyje.
- Daugiau integruotų praktinių veiklų su mokomais dalykais susijusiose aplinkose (muziejuje, parduotuvėje, bibliotekoje, ūkininkų ūkiuose, savivaldybėje, baldų gamybos įmonėje....).
- Galbūt mokykloje galėtų būti daugiau priemonių, tinkamų STEAM veikloms.
- Daugiau veiklos gamtoje, išvykos, žygiai į gamtą.
- Gal daugiau eksperimentų norėtų.
- Integruokite STEAM į visas mokomąsias sritis: Sudarykite mokomųjų planų, kuriuose STEAM yra integruotas į tradicines dalykus. Pavyzdžiui, galite susieti matematiką su inžinerijos uždaviniais ar meną su mokslo tyrimais. Skatinkite bendradarbiavimą tarp dalykų mokytojų, kad būtų galima kurti vieningus mokomuosius planus. Įtraukite praktinį mokymąsi: Organizuokite praktinius projektus ir užduotis, kurios leistų mokiniams taikyti teorines žinias praktikoje. Panaudokite technologijas, tokias kaip 3D spausdinimas ar programavimas, kad mokiniai galėtų tiesiogiai patirti STEAM srityse. Stimuliuokite kritinį mąstymą ir problemų sprendimą: Skatinkite mokinius kelti klausimus ir ieškoti atsakymų, o ne tik gauti informaciją. Organizuokite situacijas, kuriose mokiniai gali kurti ir bandyti rasti inovatyvius sprendimus. Atvirkštinis mokymas: Leiskite mokiniams vadovauti savo mokymuisi ir leiskite jiems tapti instruktoriais kitų mokinių atžvilgiu. Paskatinkite mokinius kurti savo mokymo medžiagas, vaizdo pamokas ar projektus. Ryškinkite kūrybingumą ir meną: Integruokite meną į STEAM mokymą, nes tai gali praturtinti mokinių kūrybinę patirtį. Skatinkite mokinius naudoti vizualinius elementus, braižyti scheminius piešinius ar kurti projektus. Mokytojų rengimas: Organizuokite pramonės atstovų ar mokslininkų pranešimus, dirbtuves ar praktikas. Suteikite mokiniams galimybę susipažinti su realiais pramoniniais ar moksliniais projektais.

Beveik pusė tėvelių (49 %) teigia, kad jie yra informuoti apie įvairių mokymo metodų naudojimą mokykloje, 33 % nėra informuoti, o 16 % nieko apie tai nežino. Dauguma tėvų (84 %) sako, kad mokykla bendrauja su jais arba tai daro iš dalies ir kad mokytojai skatina jų dalyvavimą vaiko mokymosi procese, o 14 % teigia, kad mokykla su tėvais nebendrauja. 73 % tėvų mano, kad jų vaikui yra teikiama pakankamai paramos ir palaikymo mokykloje, siekiant užtikrinti jo sėkmingą mokymąsi, 19 % tėvų mano, kad nepakankamai, o 6 % tėvų nuomonės šiuo klausimu neturi. 93 % tėvų teigia, kad jų vaikai mokykloje dėl bendravimo ir bendradarbiavimo su kitokiais savo požiūriu, išvaizda, elgesiu mokiniams jaučiasi gerai arba neutraliai. Keletas tėvų sako, kad jie su savo vaikais apie tai dažnai kalbasi namuose.